

คุณดำพระวรสาร 21 ประการ

★ บทเรียน CCP เพื่อการปลูกฝังคุณธรรมตามคุณค่าพระวรสาร
โดย ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลราชบุรี

จุดประสงค์

เมื่อจบบทเรียนแล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. รู้และบอกถึงประโยชน์ของความกล้าหาญในการทำสิ่งที่ดีและถูกต้อง
2. แยกแยะได้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดีและยึดมั่นในการทำสิ่งที่ดีและถูกต้อง
3. กล้าหาญยืนหยัดมั่นคงในการทำความดีและถูกต้องอยู่เสมอ

กิจกรรม

ต้องตัดสินใจ

ให้ผู้เรียนช่วยกันตอบว่า เมื่อต้องประสบกับเหตุการณ์เหล่านี้ ผู้เรียนจะตัดสินใจทำอะไร

1. เห็นก๊อกน้ำในโรงอาหารปิดไม่สนิท มีน้ำหยดตลอดเวลา
2. พบกระเป๋าสตางค์ตกอยู่บริเวณสนามฟุตบอล
3. เพื่อนสนิทของเราคนหนึ่งกำลังจะชกต่อยกับเพื่อนต่างห้อง
4. เพื่อนทำการบ้านไม่เสร็จจึงมาขอลอกการบ้าน
5. แม่ชวนไปวัดวันอาทิตย์ แต่เพื่อนชวนไปเล่นเกมที่บ้าน
6. เห็นคุณยายคนหนึ่งขึ้นรถเมล์คันเดียวกับเราแต่ไม่มีที่นั่ง
7. เห็นน้องอนุบาลคนหนึ่งกำลังนั่งร้องไห้อยู่คนเดียวที่สนามเด็กเล่น
8. ้วยรุ่นในซอยชักชวนให้ลองสูบบุหรี่
9. เห็นรุ่นพี่ ม.6 ทิ้งขยะไม่ลงถัง
10. เพื่อนชอบแซวเวลาสวดก่อนรับประทานอาหาร ...และอื่น ๆ (ผู้สอนเพิ่มเติมได้)

วิเคราะห์ ผู้สอนสนทนากับผู้เรียน

1. ให้ผู้เรียนยกตัวอย่างประสบการณ์ที่เคยไปช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความกล้าหาญ หรืออาจเป็นเหตุการณ์ที่ตนเองต้องตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความกล้าหาญ
2. ผู้เรียนรู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์นี้
3. ผลจากการตัดสินใจและกระทำในเหตุการณ์ครั้งนั้นเป็นอย่างไร
4. หากไม่มีใครช่วยเหลือจะเป็นอย่างไร
5. หากทุกคนกล้าที่จะทำความดี สังคมจะเป็นอย่างไร

สรุป เราอาจเคยมีประสบการณ์ที่ต้องตัดสินใจ เลือกระหว่างสิ่งดีหรือไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ถูกใจหรือไม่ถูกใจ หากเราไม่ยึดมั่นในคำสอนหรือหลักธรรมทางศาสนา ก็อาจทำให้เราเลือกและตัดสินใจได้ไม่ถูกต้อง แต่หากว่าเราดำเนินชีวิตตามคำสอนของศาสนา ก็จะช่วยให้เรามีหลักในการตัดสินใจทำสิ่งที่ดีและถูกต้องได้

คำสอน

1. เราอาจเคยได้ยินคำพูดที่ว่า **“ทำดีไปทำไม” “ทำดีแล้วได้อะไร”** หรือบางครั้งเราอาจจะเคยรู้สึกว่าการทำความดีเป็นสิ่งที่ตัดสินใจทำได้ยาก แต่จริง ๆ แล้วการทำความดีเป็นสิ่งที่สำคัญมาก และเพื่อที่จะทำสิ่งที่ดีและถูกต้องได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยคุณธรรม **“ความกล้าหาญ”** ซึ่งเป็นคุณธรรมที่ช่วยเราให้ยืนหยัดมั่นคง เข้มแข็ง เพียรทนในการทำสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่าจะอยู่ท่ามกลางความยากลำบากเพียงใดก็ตาม

2. **ความกล้าหาญ** เป็นคุณธรรมทางศีลธรรม ที่แสดงถึงความเข้มแข็งเมื่ออยู่ในความยากลำบากและความมั่นคงในการทำความดี คุณธรรมประการนี้สร้างความมั่นคงเมื่อต้องเผชิญการพจญและเอาชนะอุปสรรคในการดำเนินชีวิตตามศีลธรรม คุณธรรมความกล้าหาญ ทำให้เรามีความสามารถที่เอาชนะความกลัวแม้กระทั่งความตาย สามารถเผชิญกับการทดลองและการเบียดเบียน ทำให้พร้อมที่จะก้าวหน้าไป จนยอมเสียสละและถวายชีวิตของตนเพื่อความถูกต้อง (คำสอนพระศาสนจักรฯ 1808)

3. ประโยชน์ของคุณธรรมความกล้าหาญ คือช่วยให้เราเอาชนะอันตราย อุปสรรค และความกลัว ช่วยเราให้ยืนหยัด ต้านทานความยุ่งยากลำบากที่อาจจะขัดขวางเราไม่ให้บรรลุถึงเป้าหมายแท้จริงที่วางไว้ ความกล้าหาญเป็นคุณธรรมที่ทำให้คนมีใจสู้และสู้แม้กระทั่งยอมตายในสงคราม คุณคล้ายกับคุณธรรมของทหาร ที่ตัดสินใจอุทิศชีวิตเพื่อเห็นแก่ความดีที่ยิ่งใหญ่ เราคาทอลิกเชื่อว่าเราคือทหารหาญของพระเจ้า ที่จะต้องออกสงคราม แต่ไม่ใช่สงครามสู้รบกับศัตรูของบ้านเมือง แต่เป็นการสู้รบทางจิตวิญญาณ ต่อสู้เพื่อเอาชนะความชั่วร้าย และสิ่งที่ไม่ดีต่าง ๆ คือเราเองต้องอุทิศชีวิตของเราเพื่อความดีที่ยิ่งใหญ่ นั่นคือเพื่อพระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้า

4. ในพระวรสารเล่าเรื่องที่พระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นไปยังกรุงเยรูซาเล็ม ไปที่พระวิหาร ก็พบว่าบริเวณพระวิหารกลายเป็นตลาด มีพ่อค้าขายวัว ขายแกะ ขายนกพิราบ จึงมีทั้งคน ทั้งสัตว์มากมาย วุ่นวายไปหมด ยังพบคนแลกเงิน นั่งอยู่ที่โต๊ะอีกจำนวนมาก คนเหล่านี้ก็กำลังค้าขายต่อรองราคา โกงราคา กำลังทำมาหากินอย่างบ้าเลือดในพระวิหารของพระเจ้า บรรยากาศและความครึกครื้น ความสงบเงียบที่เหมาะสมสำหรับภาวนาไม่มีเลย พระเยซูเจ้าทรงเห็นเหตุการณ์ทั้งหมดเหล่านี้ แล้วมีสามารถดกคลื่นไว้ได้ ทรงขับไล่ทุกคนรวมทั้งสัตว์ออกไปจากพระวิหาร ทรงปิดเงินกระจายเกลื่อนตลาด และทรงคว่ำโต๊ะของผู้แลกเงิน ทรงประกาศก้องว่า **“อย่าทำบ้านของพระบิดาของเราให้เป็นตลาด”** (เทียบ ยอห์น 2:13-16)

5. ในสมัยของคริสตชนรุ่นแรก ๆ และในพระศาสนจักรในปัจจุบันนี้ ยังมีคนจำนวนมาก ที่ยอมถูกฆ่าตายเพื่อยืนยันความเชื่อในพระเจ้า เช่น นักบุญสเตเฟน หนังสือกิจการอัครสาวกเล่าว่า “สเตเฟนเปี่ยมด้วยพระพรหทานและพระอนุภาพ ทำปาฏิหาริย์และเครื่องหมายอัศจรรย์ยิ่งใหญ่ในหมู่ประชาชน” (กิจการ 6:8) ในหมู่ชาวยิวไม่มีใครได้เถียงและเอาชนะสเตเฟนได้ “เพราะสเตเฟนพูดด้วยปรีชาญาณซึ่งมาจากพระจิตเจ้า” (กิจการ 6:10) เขาได้เป็นพยานความจริงของพระเยซูเจ้าที่ผู้เบียดเบียนไม่ต้องการฟัง พวกเขากันปิดหู และฉุดลากสเตเฟนออกไปทุ่มหินนอกเมือง คำพูดสุดท้ายของสเตเฟน เป็นเหมือนเสียงสะท้อนจากกัลวารีโอ “ข้าแต่พระเยซูองค์พระผู้เป็นเจ้า โปรดรับวิญญาณของข้าพเจ้าด้วย” (กิจการ 7:59) ก่อนจะถูกเข่าลงและร้องว่า “ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า โปรดอย่าลงโทษพวกเขาเพราะบาปนี้เลย” (กิจการ 7:60) สเตเฟนได้เป็นพยานถึงพระเยซูเจ้าและอัครสาวกต่าง ๆ เพื่อผู้ทุ่มหินท่านให้ตาย พระศาสนจักรได้ให้เกียรติโดยประกาศเกียรติคุณให้สาธุکارณะชน ได้รับทราบถึงความกล้าหาญนี้ โดยเรียกพวกเขาว่า “มรณสักขี” นี่คือการแสวงหาของเรา คาทอลิกทุกคน คือมีความกล้าหาญที่จะมอบถวายชีวิตของเราเพื่อพระเจ้าและพระศาสนจักร แม้ว่าเราจะไม่ได้ออกมาตามตัวอักษร แต่เราต้องเตรียมพร้อมที่อุทิศตน เพื่อยืนยันถึงความเชื่อและเอกลักษณ์การเป็นคาทอลิก

6. คริสตชนต้องกล้าเป็นพยานความจริงของพระเยซูเจ้าเหมือนนักบุญสเตเฟน กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องมากกว่าสิ่งที่ถูกใจ กล้าทำความดี กล้าปฏิเสธกระแสทางโลกที่ไม่ตรงตามหลักธรรมของศาสนา หรือแม้ว่าใคร ๆ เขาจะไม่ทำกัน สิ่งที่จะช่วยให้เราตัดสินใจทำสิ่งที่ถูกต้องได้นั้น คือ ต้องเป็นการกระทำที่ดี มีเจตนาที่ดี และมีผลลัพธ์ที่ถูกต้อง เราสามารถเป็นพยานถึงความดีและความถูกต้องได้ เช่น กล้าเตือนเพื่อน กล้าที่จะทำความดี กล้าที่จะช่วยเหลือเพื่อนหรือครู หรือกล้าดำเนินชีวิตเป็นคริสตชนที่ดี กล้าที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรืองานต่าง ๆ ของวัดและพระศาสนจักร เช่น ช่วยพิธีบูชาขอบพระคุณ อ่านบทอ่าน หรือช่วยเป็นนักขับร้อง เป็นต้น

ปฏิบัติ

ก. ข้อควรจำ

1. “ความกล้าหาญ” เป็นคุณธรรมทางศีลธรรมที่แสดงความเข้มแข็งในความยากลำบากและความมั่นคงในการทำความดี
2. ประโยชน์ของคุณธรรมความกล้าหาญ คือ ช่วยให้เราเอาชนะอันตราย อุปสรรค ความกลัว และกล้าที่จะทำสิ่งที่ดีได้
3. พระเยซูเจ้าเป็นแบบอย่างให้เราเห็นว่าเราต้องกล้าเตือนคนที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
4. นักบุญสเตเฟน มีความกล้าหาญที่จะมอบถวายชีวิตของตนเพื่อพระเจ้า ไม่กลัวแม้กระทั่งความตาย
5. เราต้องกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องมากกว่าสิ่งที่ถูกใจ กล้าทำความดี กล้าปฏิเสธกระแสทางโลกที่ไม่ตรงตามหลักธรรมของศาสนา คาทอลิกของเรา
6. เราสามารถเป็นพยานถึงความดีและความถูกต้องได้ เช่น กล้าเตือนเพื่อนเมื่อเขาทำสิ่งที่ผิด กล้าที่จะทำความดี เป็นต้นในการช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของวัดและพระศาสนจักร

ข. กิจกรรมสรุปบทเรียน

ให้ผู้เรียนเขียนสิ่งที่ตนเองสามารถช่วยเหลือหรือกระทำได้ที่โรงเรียน/ที่บ้าน/ที่วัด

สิ่งที่ฉันสามารถทำได้ ที่โรงเรียน ที่บ้าน และที่วัด	ความรู้สึก
ตัวอย่าง เก็บขยะที่อยู่บนทางเดินในโรงเรียน	ตอนแรกก็เขิน ๆ แต่พอได้ทำแล้วก็มั่นใจขึ้น แล้วก็ได้ชวนเพื่อนในกลุ่มทำด้วยกัน
ช่วยปิดหน้าต่าง ปิดพัดลมในวัด	
ช่วยพ่อแม่กวาดบ้านและถูบ้าน	
ช่วยห้ามเพื่อนที่กำลังทะเลาะให้คืนดีกัน	

*** หรือร้องเพลง “ความกล้าหาญ” เพลงประกอบการสอนคุณธรรม อัลบั้ม เด็กดี

<https://www.kamsondeedee.com/main/action-songs/1914-dekdee>

เพลงความกล้าหาญ

ด้วยใจรักดี เราจึงมีความกล้าหาญ ด้วยใจรัก เรามั่นคงได้
เราไม่ห่อถอยและกังวล..ใดใด เพราะว่าเรา อยู่ด้วยความหวัง

ค. การบ้าน

ให้ผู้เรียนไปทำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เขียนในใบงาน ที่โรงเรียน/ที่บ้าน/ที่วัด
และบันทึกความรู้สึกที่ได้ทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นแล้วนำกลับมาส่ง

สารำสอน : สารบ๑๑ผู้รักงานกำสอน
ปีที่ 29 ฉบับที่ 182 ปีการศึกษา 2566/2023